

З Новим 2021 роком!

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Безкоштовно

24 грудня 2020 року

№42 (3334)

Дорогі київські політехніки!

Спливає 2020 рік. Наближаються новорічні та різдвяні свята. Усі ми в цей сповнений випробувань рік були пліч-о-пліч. Сміливо йшли назустріч викликам, не втрачали наснаги віддано й ефективно працювати та навчатися. Можемо пишатися тим, що попри жорсткий карантин та інші протиепідемічні заходи, ми змогли налагодити освітній процес, зберігаючи життєздатність університету і – найголовніше – здоров'я наших студентів та співробітників.

Навіть у час, коли майже все суспільно-економічне життя країни значно уповільнило рух, нам вдалося набрати нове поповнення й випустити у світ чергову плеяду дипломованих політехніків, на високому рівні провести найпрестижніші міжнародні конференції, відкрити нові міжнародні центри та лабораторії, провести Фестиваль інноваційних проєктів Sikorsky Challenge і ще багато різноманітних заходів.

Ми знайшли нових друзів і партнерів, разом з якими, маємо щирю надію, втілюємо чимало задумів і добрих справ.

Будемо вірити, що наступного року світ подолає недуги та пандемію. Ми з новими силами продовжимо працювати, навчатися, здобувати й перемагати.

Нехай нинішні новорічні та різдвяні свята будуть радісними й подарують вам віру, надію та любов! Бажаю вам і вашим рідним міцного здоров'я, людського щастя, добробуту і здійснення усіх ваших мрій у новому році!

Михайло Згуровський, ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського

Презентація космічних проєктів КПІ

Космічні проєкти КПІ ім. Ігоря Сікорського 21 грудня були презентовані представникам Верховної Ради та центральних органів виконавчої влади України.

Виконувач обов'язків голови Державного космічного агентства України Михайло Лев, голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку Дмитро Наталуха, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку Сергій Тарута, голова Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України Юрій Шиголь, які відвідали того дня КПІ, ознайомилися з космічною програмою університету, зокрема й з проєктами університетських наносупутників серії "PolyTAN" (у тому числі й реалізованими), розробкою системи угруповання супутників тощо.

Участь у бесіді з гостями взяли ректор університету академік НАН України Михайло Згуровський, го-

лова Вченої ради академік НАН України Михайло Ільченко, проректор з наукової роботи Віталій Пасічник, проректор з міжнародних зв'язків Сергій Сидоренко, виконувач обов'язків директора Інституту матеріалознавства та зварювання ім. Є.О.Патона Юрій Сидоренко, головний конструктор КБ "Шторм" Сергій Пуха та інші.

"Ми хочемо, щоб той потенціал космічної програми КПІ, який вже доведений практичними застосуваннями і космічними льотними випробуваннями, було виведено на новий рівень. На жаль, задля цього одних зусиль університету недостатньо, тому підтримка органів державної влади є для нас дуже важливою", – поділився своїм баченням подальшого впровадження в життя університетської космічної програми проректор Віталій Пасічник.

Урядовці зійшлися на думці, що розробки КПІ є гарною основою для розвитку космічної галузі, тим паче, що більшість розробок просто не ма-

Михайло Ільченко розповідає про розробки КПІ з космічної тематики

ють в Україні аналогів і їх можна використувати в багатьох секторах – оборонному, аграрному, для георозвідки.

За словами в.о. голови Державного космічного агентства України Михайла Лева, нині вкрай необхід-

но отримати фінансування на проєкти, які вже розроблені. Це є важливим не лише для ДКАУ та КПІ, але й для держави загалом, бо це питання національної безпеки та оборони.

За інф. пресслужби КПІ

ЗНАЙ НАШИХ

Вітаємо переможців олімпіади "ТЕК'2020"!

19 листопада 2020 року відбулася XIII відкрита студентська олімпіада з теорії електронних кіл "ТЕК'2020", яка щорічно проводиться кафедрою електронної інженерії факультету електроніки. Олімпіаду присвячено пам'яті видатного вченого та педагога, заслуженого діяча науки, професора Віталія Петровича Сігорського (19.11.1922–13.08.2007), який працював у нашому університеті в 1964–2007 рр., обіймаючи посади завідувача створених ним кафедр технічної електроніки, теоретичної електроніки та професора кафедри фізичної та біомедичної електроніки. Цього разу олімпіада проводилась в онлайн-режимі. Участь у ній взяли студенти

Фізико-технічного інституту, Інституту телекомунікаційних систем, радіотехнічного факультету та факультету електроніки.

Професор Сігорський зробив вагомий внесок не тільки в теорію електронних кіл, довівши, наприклад, теорему про визначник суми матриць, але й заклав підвалини піонерського на той час напряму – автоматизації проєктування в електроніці. Заснована ним наукова школа забезпечила подальший розвиток комп'ютерних технологій проєктування не лише в електроніці, але й в інших галузях промисловості. Багато представників цієї школи викладають у нашому університеті, очолюють кафедри та факультети. Упро-

довж 25 років В.П. Сігорський був головним редактором наукового періодичного збірника "Автоматизація проєктування в електроніці", який двічі на рік виходив у світ у Києві. Усього вийшло 48 номерів цього збірника.

Його ім'я було знамим не лише на теренах Радянського Союзу, але й далеко за його межами завдяки книгам, які розходилися багатотисячними тиражами, були перекладені та видані у багатьох країнах світу. Рекордним попитом користувалась книга "Математичний апарат інженера", тираж двох видань якої склав 75000 примірників!

Тож віддаючи данину тому, хто проклав нам шлях до сучасних технологій проєктування, та шановуючи

світлу пам'ять про нього, ми проводимо щорічні студентські олімпіади з теорії електронних кіл, які є відкритими для студентів будь-якого вишу.

Перемога здобули:

I місце – Дмитро Заруба (гр. ДМ-81, факультет електроніки),

II місце – Дмитро Степаненко (гр. ДС-81, факультет електроніки),

III місце – Євген Логвін (гр. ФЕ-91, Фізико-технічний інститут).

Дякуємо всім за участь в олімпіаді та за досягнуті високі результати і запрошуємо на XIV олімпіаду "ТЕК'2021", яка відбудеться в листопаді наступного року.

О.О. Витязь,

доц. каф. електронної інженерії

Мріє про небо та мандрує світом

Щороку багатотисячний колектив Київської політехніки поповнюється допитливими та мотивованими студентами, які за кілька років набувають фахових знань і успішно презентують КПІ ім. Ігоря Сікорського на всеукраїнських та міжнародних студентських заходах, підтверджуючи його лідерські позиції в рейтингу вітчизняних ЗВО.

У 2018 р. переступив поріг кафедри авіа- та ракетобудування Євгеній Димарчук. Нині він не лише відмінно навчається (середній бал успішності 96), а й бере участь у наукових дослідженнях і розробках кафедри, зокрема в проєктах "Локальна позиційна навігаційна система підвищеної надійності" та "Адаптивно керовані аерокосмічні конструкції та технології на основі інтелектуальних і структурованих метаматеріалів". На другому курсі він посів перше місце на олімпіаді з математики КПІ ім. Ігоря Сікорського в рамках першого етапу Всеукраїнської олімпіади з математики для студентів закладів вищої освіти України.

Торік команда з ІАТ "K.I.S.S.", до якої входив Євгеній, випередила 28

регіональних команд і перемогла в локальному етапі конкурсу NASA Space Apps Challenge. Їх проєкт "Make it simple" був присвячений удосконаленню бортової системи літального апарата за рахунок мінімізації дротових мереж комунікації літака.

Євгеній Димарчук

У травні 2019 року Євгеній у складі локальної групи студентів EUROAVIA KPI Kyiv взяв участь у 60-му Міжнародному конгресі ЕМЕАС Європейської асоціації студентів аерокосмічної галузі EUROAVIA. Політехніки презентували свої напрями діяльності, досягнення університету та всієї аерокосмічної галузі України загалом. За

результатами голосування локальну групу EUROAVIA KPI Kyiv було прийнято до складу організації.

Про студента з повагою говорить заступник директора ІАТ з навчально-виховної роботи Олексій Пікенін: "Євгеній бере активну участь у громадській діяльності університету та інституту. Зокрема, в організації та проведенні Фестивалю "ТехноАРТ КПІ", Днів відкритих дверей ІАТ та університету, був волонтером Стартап-школи "Sikorsky Challenge", представляв інститут на Фестивалі "IT Fest" у Запоріжжі. Тож цілком закономірно, що Є. Димарчука було удостоєно іменної стипендії Верховної Ради України.

У своїх досягненнях студент не вбачає чогось особливого: працює й отримує задоволення від того, що йому цікаво. Та не забуває подякувати своєму науковому керівнику, наставнику та просто хорошій людині Олександру Петровичу Мариношенку: "Саме він завжди допомагав мені у складних питаннях чи ситуаціях".

Про свої мрії й уподобання Євгеній говорить охоче й емоційно: "Захоплення... Насамперед це небо, авіація та інженерія, я просто фанатію від цього. Це справді круто – розуміти принципи роботи певних механізмів та агрегатів. Дуже люблю подорожувати, всидіти на місці для мене велика проблема. Часто мандрую самостійно, навіть без компанії. Складно знайти настільки ж авантюрну людину, яка сьогодні вибрала напрям, а завтра вже туди вирушила". Мандрівник є прихильником подорожей "на двох швидких колесах". На його думку, неможливо не захоплюватися цими витворами інженерної думки – мотоцикли швидкі, надійні й напрочуд гарні, наче віддзеркалюють особу свого господаря. А побачене та пережите в подорожах юнак фіксує на фотоплівку. Так, це ще одне його захоплення.

Молодшим колегам стипендіат бажає віри в себе, наполегливості і впевненості – "стояти на своєму до кінця". А йому ми бажаємо нових звершень і цікавих подорожей.

Н. Воовенко

ЗНАЙ НАШИХ

Здобуває фах, займається наукою та працює в команді

Із року в рік студентам Київської політехніки заздрять здобувачі освіти з інших вишів. Адже в КПІ ім. Ігоря Сікорського навчаються дівчата не лише симпатичні, але й розумні. Причому, серед стипендіатів іменних стипендій, якими відзначають кращих із кращих, – половина дівчат.

Знайомтеся: Анна Білоус, студентка 4-го курсу ІЕЕ, – удостоєна іменної стипендії Верховної Ради України. Бере активну участь у науковому та громадському житті кафедри, інституту й університету. Займається науковими дослідженнями на кафедрі геоінженерії. Її роботи присвячені актуальним темам, які пов'язані з проблемами навколишнього середовища, наприклад, "Вплив сталого використання та виробництва на екологію" (керівник – асистент В. О. Броницький), та дослідженням, що стосуються утилізації вживаних авто, під керівництвом д.т.н., доцента О. Я. Твердої.

Результати її наукового пошуку оприлюднено на міжнародних конференціях та конгресах, студентка має публікації за спеціальністю та в суміжних галузях у збірниках матеріалів міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій. Їх перелік позаздрить будь-який молодий науковець:

– XXXVII Міжнародна наукова конференція "Актуальні наукові дослідження в сучасному світі" – м. Переяслав-Хмельницький, 2018 р.;

– XXII Міжнародна науково-практична інтернет-конференція "Гума-

нітарний простір науки: досвід та перспективи" – м. Переяслав-Хмельницький, 2019 р.;

– Міжнародний фармацевтичний конгрес – м. Київ, 2019 р.;

– X науково-технічна конференція Інституту енергозбереження та енергоменеджменту "Енергетика. Екологія. Людина", 2018 р.;

Анна Білоус

– IV Всеукраїнська студентська науково-практична конференція "Сучасна парадигма вищої освіти: економіка та менеджмент", НУ "Львівська політехніка", 2019 р.;

– II Міжнародна науково-практична конференція "Problems and perspectives of modern science and practice" – м. Грац, Австрія, 2020 р.;

– III Міжнародна науково-практична конференція "Man and environment, trends and prospects" – м. Токіо, Японія, 2020 р.;

– XII науково-технічна конференція Інституту енергозбереження та енергоменеджменту "Енергетика. Екологія. Людина", 2020 р.

Крім того, Анна Білоус брала участь у II етапі Всеукраїнської олімпіади з дисципліни "Загальна екологія" (2018 р.) та у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з хімії (2019 р.), де була відзначена грамотами.

Цього року на Всеукраїнській конкурсі студентських наукових робіт зі спеціальностей "Автомобільний транспорт", "Матеріалознавство", "Цивільна безпека (охорона праці)" представила роботу "Розроблення замкненого циклу в економіці на основі утилізації вживаних авто".

А ще Анна навчалася в Стартап-школі "Sikorsky Challenge", яка діє на базі КПІ ім. Ігоря Сікорського. Опублікувала фахову статтю "Мінімізація ризиків на підприємстві шляхом впровадження системи екологічного менеджменту" (керівник – к.т.н. М. В. Репін) у "Вчених записках Таврійського ДУ ім. В. Вернадського".

Залишається дивуватися, як у Анни вистачає часу ще й на громадську роботу. Вона завжди у гуці подій студентського життя: є головою студентської ради ІЕЕ, входить до складу стипендіальної комісії ІЕЕ, вченої ради ІЕЕ та Вченої ради КПІ ім. Ігоря Сікорського.

"Люблю подорожувати, намагаюся якомога частіше вибиратися на природу, вона для мене вітха і насолода. Цікавився сучасною літературою та новинками у сфері культури. Люблю дрібниці, які надихають, та скрізь їх відшукую, адже саме з них

складається наше життя", – поділилася дівчина.

У планах студентки – продовження навчання в магістратурі, нові наукові горизонти та участь у громадській роботі. "Я дуже вдячна викладачам своєї кафедри за можливість розвиватися та усіляку допомогу, – говорить вона. – Завдяки їм я набуваю фаху, займаюся цікавим науковим пошуком, вчуся працювати в команді й колективі, приймати рішення і нести відповідальність за них, планувати час і справи. І, звичайно, маю наміри продовжити навчання саме в КПІ ім. Ігоря Сікорського".

Доцент О. Я. Тверда пишається своєю підопічною: "Кожен рік серед десятків нових облич є ті, що відразу привертають увагу. Того року (2017-го) це була Аня. Грунтовна шкільна підготовка, ерудитка, високий інтелект, харизма – це саме про неї. Ці якості дозволили студентці стати беззаперечним лідером групи та улюбленицею викладачів, головою студентської ради ІЕЕ, яка користується авторитетом серед студентів. На її рахунок участь у численних всеукраїнських конкурсах наукових робіт та олімпіадах, фахові статті у вітчизняних та іноземних виданнях. І, повірте, це лише початок. Знаючи Аню не перший рік, із впевненістю можу сказати, що така людина спроможна проявити себе на найвищих державних посадах. Майбутній видатний політехнік!"

Підготувала Н. Вдовенко

Першокурсник КПІ отримав нагороди в конкурсах винахідників у Малайзії та Індонезії

Цьогорічний листопад став рясним на перемоги для студента-першокурсника радіотехнічного факультету КПІ ім. Ігоря Сікорського Івана Загоруйка. Він здобув нагороди найвищого гатунку зразу двох конкурсів – "The International Invention, Innovation & Technology Exhibition" і "The 7th International Young Inventors Awards 2020". Перший конкурс проходив у Малайзії 20-21 листопада, а другий – в Індонезії 8-29 листопада. Обидва проводилися за підтримки IFIA – Міжнародної федерації асоціацій винахідників.

У Малайзії 17-річний Іван отримав золоту медаль, а в Індонезії виборов відразу дві нагороди: золоту медаль і нагороду за найкращу екологічну інновацію. Наші кореспондент поспілкувався з винахідником.

– Розкажіть, у чому суть проекту, з яким ви взяли участь у конкурсах, і як у вас з'явилася його ідея?

– Назва мого проекту – "Екологічно чистий багатофункціональний пристрій для ванної кімнати". Присвячено його розробці програмного забезпечення власноруч створеної комп'ютерної системи, яка є частиною розумного дому (РД) та проводить моніторинг температури і рівня води у ванні. Ідея його створення виникла ще під час мого навчання в Кіровоградській Малій академії наук на заняттях, які проводилися за методикою брейнштурму. Я звернув увагу, що технології для РД розвивають-

ся для різних кімнат, а ванну обходять. Для ванни немає широкого асортименту пристроїв, і особливо – багатофункціональних. Після формулювання мети та створення прототипу виявилось, що створюваний пристрій вирішує навіть більше проблем, ніж очікувалося.

– Як це проблеми?

– Вирішує, зокрема, таку екологічну проблему, як раціональне водовикористання з метою зменшення витрат на житлово-комунальні послуги та, звісно, збереження природних та енергетичних ресурсів. Також проблему комфортного купання дитини. Та й, взагалі, спрощує щоденні справи.

– Як ви потрапили на конкурси і як вони проходили?

– Якщо б не було пандемії, я мав би честь представляти Україну на міжнародному рівні в тих країнах, де проводяться конкурси. А нині все перейшло в онлайн. Для того, щоб змагатися за винагороди на цих конкурсах, потрібно спочатку пройти національний відбір в Україні, а потім подаватися як члену делегації. Якщо говорити про очні змагання, то вони проходять дуже цікаво: це не лише захист роботи, а й різні екскурсії, тренінги, нові знайомства та багато інших корисних моментів. А онлайн – це декілька етапів. Спочатку подання тез роботи, щоб судді оцінили актуальність проекту та його відповідність напрямку роботи або конкурсу. На-

ступний крок – подання повної наукової роботи, щоб судді змогли повністю вивчити її і у них сформувався певне враження та можливі запитання, і останній – це відеоконференція у форматі презентації проекту та дискусія з членами журі англійською мовою.

Іван Загоруйка

– Іване, а чому обрали для навчання саме Київську політехніку?

– У КПІ я хотів навчатися ще з дитинства, бо це один з найпрестижніших закладів вищої освіти України. Мені подобається технічний напрям, тому вирішив, що саме в КПІ можуть надати велику базу знань щодо того, що тепер актуально в країні і світі та розвивається швидкими темпами.

– Як вам навчається в нинішніх умовах пандемії?

– Очне навчання у нас тривало лише один тиждень, для ознайомлення з предметами та викладачами. Зрозуміло, що це не ті відчуття та переживання, які могли б бути за відсутності

пандемії. Але мене приємно здивувало, що в університеті використовується доволі багато всіляких методів і ресурсів для дистанційного навчання. Навчатися важко, але якщо захотіти – все можливо. За період одного тижня заручився підтримкою викладачів, які погодилися мені допомагати з проектами. Саме радіотехнічний факультет тісно пов'язаний з моїми інтересами, і я дуже радий, що навчаюся тут.

– Чим займаєтесь у вільний час?

– Цікаве запитання! Як студент, не маю занадто багато вільного часу, тому використовую його для свого задоволення, а саме – для роботи над власними проектами.

– І, на завершення нашої розмови, розкажіть про свої найближчі плани?

– Почав співпрацю з бізнес-інкубатором UF INCUBATOR від Малої академії наук України (МАНУ) щодо розвитку стартапу, а саме – мого пристрою для ванни. Працюємо над удосконаленням проекту та можливістю глобальним виробництвом. Паралельно працюю над новою розробкою. Це "Концепція модернізації надання екстреної медичної допомоги засобами мультикоптерів", яку вже представляв на фінальному Всеукраїнському етапі конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАНУ.

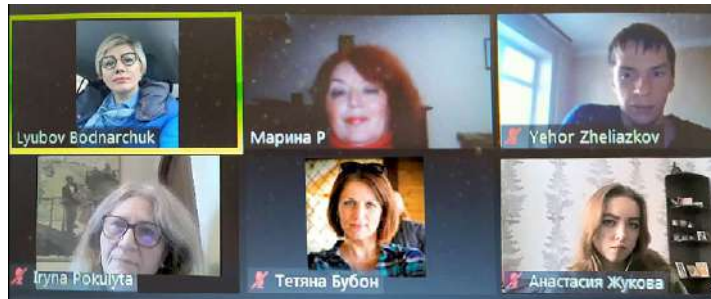
Спілкувався
Володимир Шкільний

Лекція з Парижа. Дебют співпраці

12 грудня 2020 р. на платформі Zoom відбулася унікальна зустріч – перша відкрита лекція з Парижа для студентів кафедри філософії та аспірантів КПІ від Любові Боднарчук – фундаторки та засновниці французької Асоціації "ART culture et créativité", відомої в Європі суспільної діячки, журналістки, архітектора, бізнес-вумен і взагалі – багатогранної творчої особистості. Мова йшла про соціальні служби Парижа, про громадські організації у Франції, про проблеми мігрантів, про соціальну допомогу

різним верствам населення, про міжнародну культурну спадщину і, звісно, про атмосферу міста на локдауні. А також – про загальну надію на повернення в офлайн! Прозвучали цікаві запитання від доцентки кафедри, к. філос.н. Ірини Покуліти, від докторів філософії Оксани Терещенко, Єгора Желязкова (ФЕЛ), професорки кафедри філософії Марини Препотенської, яка й організувала зустріч. Модератором спілкування була викладачка кафедри філософії Тетяна Бубон.

Инф. ФСП

Віртуальний антистрес під керівництвом філософів

Креатив перемагає стрес. На День святого Миколая з ініціативи філософа, музиканта і культуролога, доцента кафедри філософії Ірини Покуліти відбувся віртуальний перформанс: привітання, музика, конкурси, подарунки і сюрпризи для колег, студентів, аспірантів та їхньої малечі. Особлива вдячність від кафедри нашій гості – керівниці Ко-

ординаційного центру волонтерів Ользі Мотиній, яка закликала дарувати свято і тим, хто перебуває в складних життєвих обставинах.

Спасибі закордонним друзям, які приєдналися до дійства!

Анжеліка Акбар, зірка турецької музики (Стамбул). Місячна соната в її виконанні лунала в оточенні інноваційної інсталяції: у стилі ебру

просто в темряві під стелею оживала "Зіркова ніч" Ван Гога.

Наталія Морозова-Шимада – відома українсько-японська акторка, письменниця і поетеса, разом зі своїм сином Савою (Токіо) прочитали новорічні вірші.

Любов Боднарчук – знана суспільна діячка у Франції, президентка французької Асоціації "ART culture et créativité" (Париж) у новорічному привітанні зачепила струни душі присутніх мудрими і щирими побажаннями.

А найактивнішими учасниками конкурсних етапів стали студенти Аліна Бабій, Євген Гончаренко, Аліна Давидова, Софія Моспан, Вадим Навроцький, Людмила Сіденко і Маргарита Ушакова.

Роль Миколайчика успішно виконав дуже кмітливий малюк – син аспіранта кафедри Павла Богдана.

До речі, разом із колективом кафедри філософії у проєкті взяли

участь і викладачі та студенти кафедри психології та соціальної педагогіки Криворізького державного педагогічного університету. З їхньої подачі відбулася Zoom-трансляція волонтерської вистави молодіжного соціально-психологічного театру для дітей із вразливих сімей. Цю діяльність у Кривому Розі очолює доцент КДПУ Іванна Вікторівна Размолодчикова.

За три години віртуального спілкування всі учасники відчули душевну єдність і святковий настрій – дуже потрібні речі під час усепланетарного випробування і роз'єднання в реальному вимірі. Тож учасники одностайно вирішили продовжувати такий інноваційний антистресовий формат міжнародного, міжуніверситетського, міжособистісного спілкування!

Мар'яна Колотило, к. філос.н., доцент кафедри філософії

До 90-річчя кафедри звукотехніки та реєстрації інформації факультету електроніки

У листопаді кафедри звукотехніки та реєстрації інформації факультету електроніки КПІ ім. Ігоря Сікорського, яка в 2020 році увійшла до складу кафедри акустичних та мультимедійних систем університету, виповнилося 90 років.

Державний політехнічний музей вітає колектив кафедри з ювілейною датою і зичить нових творчих успіхів та досягнень як у педагогічній, так і науковій діяльності вже в новому статусі.

Кафедра звукотехніки та реєстрації інформації факультету електроніки давно співпрацює з нашим музеєм. За участю кафедри в музеї проводилося чимало цікавих заходів. Згадати хоча б святкування 80-ї річниці Української студії хронікально-документальних фільмів у 2012 році. До цієї річниці в нас було організовано виставку та зустріч з корифеями кіностудії. Музейна колекція тоді збагатилася зразками техніки, які дають можливість уявити майже весь технологічний процес зйомки, створення та демонстрації кіно. Музею було передано знамениту кінокамеру "Конвас", яка за десятиліття роботи прокрутила сотні тисяч метрів плівки виробництва фабрики "Свема", "Кодак", "Фуджі"; пульт диктора, пульти запису та перезапису звуку, режисерський пульт, монтажний стіл, бобіни з плівкою, кінопроеційний апарат та інші аксесуари для супроводження роботи кінодокументаліста. Згодом кафедра звукотехніки та реєстрації інформації доповнила експозицію Укркінохроніки магнітофоном студійного звукозапису, телевізійним суфлером "Установка ПОК ТЕК" та двома кінопроекторами "КН-15" і "35К УЧ-2".

Завідувач лабораторії кафедри Руслан Миколайович Шведін передав до музейного фонду близь-

ко сотні зразків різноманітних приладів, пристроїв та стендів, які демонструють фаховий процес навчання на факультеті електроніки впродовж багатьох років.

У 2019 році Державний політехнічний музей спільно з провідними вченими та фахівцями кафедри відзначив 80-річчя від дня народження талановитого викладача, вченого, винахідника, конструктора та експериментатора Євгена Миколайовича Травнікова. За круглим столом згадували його

життєвий та творчий шлях завідувач кафедри Ганна Григорівна Власюк, професор кафедри Володимир Володимирович Пілінський, провідний інженер-конструктор НДІ електромеханічних приладів Микола Валер'янович Тумаркін, інші колеги по роботі, друзі, колишні студенти, які особисто знали його як викладача.

Для Науково-дослідного інституту електромеханічних приладів, як і для багатьох інших закладів України, кафедра звукотехніки та реєстрації інформації була і залишається кузницею кадрів. Це було підтверджено в наукових читаннях, присвячених 60-річчю діяльності Інституту електромеханічних приладів, більшість інженерів-розробників якого – випускники КПІ.

Хочеться подякувати факультету електроніки, кафедрі звукотехніки та реєстрації інформації, людям, небайдужим до історії створення техніки та збереження її зразків, які тісно співпрацюють з Державним політехнічним музеєм, – Руслану Миколайовичу Шведіну, Володимирі Володимировичу Пілінському, Павлу Васильовичу Поповичу за великий внесок у розбудову музею. Бажаємо й іншим факультетам і кафедрам університету вивчати та зберігати свої здобутки й тісно підключатись до співпраці.

Новоствореній кафедрі акустичних та мультимедійних електронних систем під керівництвом Сергія Анатолійовича Найдю дякуємо за підтримку у святкуванні ювілею кафедри звукотехніки та реєстрації інформації та сподіваємось на подальшу тісну співпрацю.

Тетяна Озоженко, с.н.с. ДПМ при КПІ ім. Ігоря Сікорського

Підсумки конкурсу "Таланти КПІ" – 2020

Картинна галерея ЦКМ ім. Ігоря Сікорського повідомила про завершення мистецького конкурсу "Таланти КПІ" – 2020. Через карантинні заходи цей щорічний конкурс проходив в онлайн-режимі. 46 учасників – студентів і працівників КПІ – представили 298 робіт у номінаціях: живопис, графіка, декоративно-прикладне мистецтво та вишивка. Серед конкурсантів були учасники, які вже неодноразово виставляють свої роботи, а також ті, чий творчі доробки вперше представлені в

"Талантах КПІ". Фотознімки робіт було розміщено в альбомі на сторінці Картинної галереї ЦКМ у Фейсбукі та Інстаграмі, і всі охочі могли переглянути їх та проголосувати "лайками". Саме на підставі такого голосування оголошено переможців.

У номінації "Живопис" перше місце розділили доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки ФММ Марина Дученко, студентка 2-го курсу ФЛ Дарина Парчевська, студентка 1-го курсу ММІ Валерія Бевзенко. Друге місце здобули асистент кафедри загальної та неорганічної хімії ХТФ Ірина Кузєванова, асистент кафедри технології неорганічних речовин ХТФ Марта Літинська, студент 1-го курсу ПСА Данііл Яцук, студентка 3-го

курсу ВПІ Анастасія Єжела. Третє місце посіли старший лаборант кафедри ТПВ ВПІ Людмила Шестерікова, учасниці художньої студії "Гармонія" при ЦКМ Наталія Букина і Ганна Біднюк.

У номінації "Графіка" перше місце у студента ВПІ Георгія Вергуленка. Друге місце посіла студентка 3-го курсу ФБТ Віра Мозорова. Третє місце – у студентки 5-го курсу ВПІ Катерини Горбачової.

У номінації "Декоративно-прикладне мистецтво" перше місце розділили студентка 6-го курсу ТЕФ Юлія Мамчич і студентка 2-го курсу ФБТ Злата Шопова. Друге місце – у провідного фахівця служби вченого секретаря Наталії Лапковської і фахівця Картинної галереї ЦКМ Катерини

Вовчук. Третє місце обійняли працівниця ЦКМ Олена Шестерікова і секретар ЦКМ Інна Єсіна.

У номінації "Вишивка" перше місце здобула доцент кафедри акустичних та мультимедійних систем ФЕЛ Оксана Гармаш. Друге місце – у працівниці студмістечка Ірини Рябош. Третє місце посіла студентка 3-го курсу ФІОТ Ольга Мощицька.

Переможців конкурсу нагороджено дипломами, а всі учасники отримали подяки.

Володимир Школьній

Вишиті картини Оксани Гармаш

Мистецькі виставки-конкурси "Таланти КПІ" щороку відкривають нові імена. Адже в багатотисячному колективі київських політехніків чимало майстрів живопису, умільців деко-

Оксана Гармаш

ративно-прикладного мистецтва, талановитих рукодільниць. "Неймовірно вишуканістю та майстерністю вирізняються роботи з вишивки, – зазначила цьогоріч директор Картинної галереї В.Тюткіна. – На мій погляд, вишивка з кожним роком набуває популярності як серед студентів, так і серед працівників КПІ". І дійсно, не було такого відвідувача, хто б не звернув увагу на вишиті полотна Оксани Гармаш, доцента кафедри акустичних та мультимедійних електронних систем ФЕЛ.

"Скільки себе пам'ятаю, постійно займалася творчістю в тому чи іншому вигляді: лозоплетіння, штучні квіти, в'язання гачком та спицями, шиття та багато іншого, – розповідає Оксана Вікторівна. – Однак усі ці захоплення не були досить тривалими, окрім вишивки хрестиком. Чомусь

саме ця техніка захопила мене, і от уже понад 10 років захоплення вишивкою не зникає".

Усі історії починаються однаково: "якось одного разу". Так і з нашою героїнею. Якось одного разу вона прокинулася з думкою вишити подушку. Почала шукати схеми, цікавитися різними техніками вишивки хрестиком. Виявилось, що навколо дуже багато людей, які вишивають. Існують спеціальні видання та сторінки в соціальних мережах, де майстрині діляться своїми успіхами, схемами та порадами. Відкриттям стало те, що багато чоловіків захоплюються вишиванням. Усе це і спонукало взяти до рук голку та спробувати. Цікаво, що з

того часу в Оксани Вікторівни з'явилось чимало картин, а подушку так і не вишила.

"Усі мої роботи, – ділиться вишивальниця, – рахункове шитво за готовими схемами, однак було кілька робіт, де і схеми я розробила сама (фото друзів як подарунок на їхнє весілля). Вишивка так глибоко вкоренилася в моєму житті, що захоплення підхопили й моя молодша сестра та мама, які час від часу теж вишивають, хоча і не так масштабно, як це роблю я".

Як обирає картини для вишивання? По-перше, вони мають бути

максимально реалістичними та неповторними, а ще – масштабними (в середньому схема налічує понад 50 000 хрестиків). Їй не цікаво вишивати те, що не подобається, тому дуже ретельно підбирає картини для своїх робіт, і можливо саме тому не має незавершених полотен. Останні кілька робіт вишиті за авторськими схемами майстрині, яка створила їх на основі реальних картин. Ці вишивки представлені серед конкурсних робіт – зокрема "Іриси" (розмір вишитого полотна 29x42 см). Оформленню готових робіт теж приділяється багато уваги, адже рамка та паспорт мають доповнювати та підкреслювати ідею картини.

"Люблю дивувати оточуючих своїми роботами, – зізнається Оксана Вікторівна, – і для особливих людей завжди знайдеться вишита робота як символ вдячності за те, що вони є в моєму житті. Близькі жартують, що вдома не вистачить стін для моїх картин, але я не можу нічого з цим вдіяти. На завершальному етапі чергової роботи мозок починає інтенсивно гене-

рувати ідеї щодо наступної картини, і я ніяк не можу цьому противитися (або не хочу).

З кожним вишитим хрестиком на чистому полотні я відчуваю себе творцем чогось прекрасного, і це надихає та заспокоює. Вишивка відіграє суттєву роль у моєму житті, адже в кінці виснажливого робочого дня (особливо в період карантину), після спілкування зі студентами, їх батьками та колегами, дуже хочеться відволіктися, зібратися з думками. Саме вишивка є для мене такою відрадою".

Майстриня кілька років спостерігала за мистецьким конкурсом "Таланти КПІ", але ніяк не наважувалася продемонструвати свої полотна. Та й багато картин "живуть" у домівках друзів. І саме через зміну формату проведення конкурсу вона отримала можливість узяти в ньому участь та показати фото своїх робіт. Сподівалася, що її вишивки "не загубляться" серед інших, представлених на сайті <https://www.facebook.com/gallerykpi/photos>, не підозрюючи, що "Маски", "Зустріч", "Іриси", "Смуток", "Тюльпани", "Апчхи", "Кіт, що літає над дахами" та інші стануть окрасою експозиції. Тепер вона дуже задоволена, що в КПІ є така чудова можливість показати свою багатогранність як людини, а не тільки як викладача.

Н. Вдовенко

"З Новим 1955 роком!"... та інші відлуння минулого в старих книгах

Десять років тому в НТБ КПІ ім. Ігоря Сікорського створили відділ рідкісних і цінних документів, у фонді якого стали збирати старі книги. Отримуючи книги, працівники фонду їх переглядають, описують, заносять до каталогів. Під час цих переглядів часом знаходять у старих книгах різноманітні папери – листки відривних календарів, фотографії, фотонегативи, різні документи, особисті листи та ін. Схоже, ці папери використовувались як закладки, які читачі забували у книгах. Про деякі з них хочеться розповісти.

Серед знайдених речей є фотокартка-листочка до Нового 1955 року із зображенням першого (головного) корпусу Київського політехнічного інституту. Є запрошення на вечір відпочинку: "Уважаемый тов. ___ Деканат, партбюро и общественные организации мехфака Киевского ордена Ленина политехнического института приглашают Вас на вечер отдыха, который состоится в зале клуба института 10 декабря 1956 г. в ___ час. ПРОГРАММА: 1. Деловая часть. 2. Концерт". Зверніть увагу: вечір відпочинку розпочинається діловою частиною. Згадується знаменитий комедійний фільм "Карнавальная ночь", у якому директор Будинку культури збирався перед початком новорічного концерту виступити з доповіддю. Фільм було знято саме в

1956 р. Так що ділова частина вечора відпочинку – не вигадка сценариста. Ще одне запрошення – на літературно-художній маскарад, присвячений творчості О.С.Пушкіна, що мав відбутися 29 листопада 1936 р. Варто зауважити, що запрошення 1955 і 1956 рр. написані російською, а запрошення 1936 р. – українською.

Досить часто у книгах знаходимо трамвайні квитки – 20, 30, 50-х рр. XX ст. Трамвайну лінію, яка проходила біля інститутського парку вздовж Брест-Литовського шосе (нині – проспект Перемоги) було відкрито в 1899 р. Найстаріші із знайдених квитків – початку XX ст. На зворотній стороні одного з них – реклама магазину, що містився на Хрещатику: "Первоклассные платья Каплана. Постоянный выбор материалов лучших фирм. Цены умеренные".

А ось велика рекламна листівка: "Карамель "Кетти Босс" из трав от кашля и отделения мокрот Б.А.Семадени в Киеве". На листівці зображено численні медалі, які отримала ця карамель, а на звороті – її склад і призначення кількома мовами.

В одній із книг середини минулого століття знайшли купюру випуску 1947 р. номіналом один карбованець. Саме в цьому році в СРСР провели грошову реформу. Купюра виглядає як новенька. Те, що її хтось використав як закладку, не дивно – заробітна плата тоді вимірювалася сотнями карбованців.

Інша знахідка, сказати б, фінансового характеру, – квиток четвертої грошово-речової лотереї 1944 р. з написом "Тыл-фронту". На квитку зображено легендарний танк Т-34, технологію зварювання броні якого розробили співробітники київського Інституту електрозварювання під керівництвом академіка Є.О.Патона. Вочевидь, квиток не став виграшним, і тому використовувався як закладка.

Є серед знахідок також допуски до занять. Один із них такий: "№ 9033 В весеннем семестре 1913 г. студент Механического Отделения Катин Алексей имеет право приступить к работе в Лаборатории испытаний паровых Котлов. 16 января 1913 г. Декан – проф. Ерченко".

А ось невеличкий за розміром пожовклий папірець з написом олівцем: "Курс техн. минер. веществ возвращен

студентом Никишиным 26 Дек. 1918 г.". Уявіть: в Україні триває революція, у листопаді – грудні 1918 р. відбувається повстання на чолі з Директорією проти гетьмана П.П.Скоропадського, 15 грудня війська Директорії входять до Києва. А в цей час студент Нікішин вивчає технологію мінеральних речовин, повертає книгу до бібліотеки, про що бібліотекар робить запис на клаптику паперу, можливо через те, що журнал чи книгу видачі важко було розшукати...

Трапляються в книжках листки з відривних календарів різних часів.

Ось листок з календаря фірми "Ед. Гоппе", 7 травня (за старим стилем) 1912 р., понеділок. На листку вказано дату за новим стилем – 20 травня, назви дня німецькою та французькою. На зворотному боці листка вміщено вірш "Думи" поетеси Ольги Чюміної, а під ним: "Обед на 8 мая. // Суп со спаржей // Судак Орли // Курица жареная // Каймак". Тим, хто зацікавиться цим меню, підкажемо, що в Інтернеті є рецепти цих страв.

Зовсім інша інформація міститься на листку за 27 березня (за старим стилем) 1907 р. календаря видавництва "Донская речь" (Ростов-на-Дону). На лицьовій стороні вказано: "1883 Стрельниковский процесс 23-х в Одессе", а на звороті вміщено коротку розповідь про процес, який підготував відомий на той час військовий прокурор Стрельников. Сказано, що він залякував заарештованих і змушував їх підписувати сфабриковані ним звинувачення. Таким чином, у відривному календарі, виданому, вочевидь, з дозволу цензури, була інформація, що дискредитувала існуючу тоді владу! Це явно вплив революції, яка розпочалася в 1905 р. і тривала в 1906-му, коли було видано календар. А ось листок з календаря радянських часів – 21 вересня, швидше за все, 1956 р. На ньому малюнок за дуже відомою в ті роки картиною Людмили Скубко "Дитяча радіопередача" (1952 р.). А на звороті вміщено ілюстрації до творів відомого радянського письменника. До яких саме – пропонувалося розгадати читачам. ...Три маленькі листочки – і в кожному відбилася своя епоха!

І це можна сказати про кожну із знахідок. Працівники відділу формують з них колекцію "Документи соціального життя КПІ". З часом підготують і відповідну виставку.

**Марина Мірошниченко,
зав. відділу рідкісних
і цінних документів НТБ,
Володимир Миколаєнко**

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»
<https://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ (044) 204-99-29

Головний редактор

Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідні редактори

В.М. ІГНАТОВИЧ

Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Коректор

О.А. КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130 від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПІ ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.